

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Številka: 0070-10 /2015

Ljubljana, 23.09.2015

EVA 2015-2611-0056

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog zakon o spremembi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev – nujni postopek - novo gradivo št. 2

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (EVA 2015-2611-0056) in ga posreduje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Mag. DARKO KRAŠOVEC
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlagamo obravnavo in sprejem zakona po nujnem postopku v skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika Državnega zbora, saj je sprejem zakona nujen, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Sprejem zakona je vezan na izvedbo državnega proračuna za leti 2016 in 2017. S predlagano spremembo upoštevamo Ukrepe za nadaljnjo javnofinančno konsolidacijo, ki med drugim določajo, da bodo na področju transferov posameznikom in gospodinjstvom sprejeti ukrepi, ki bodo ob upoštevanju cilja doseganja srednjeročnega strukturnega salda (podaljševanje veljavnosti posameznih varčevalnih ukrepov), zagotavljali ustrezni socialno ekonomski položaj posameznikov in spodbudili domačo potrošnjo.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Irena Kuntarič Hribar

- Andrej Del Fabro
- Barbara Starič – Strajnar

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica
- Martina Vuk, državna sekretarka
- Peter Pogačar, državni sekretar
- Štefan Lepoša, v. d. generalnega direktorja
- Damjana Košir, generalna direktorica
- mag. Ružica Boškić, generalna direktorica

5. Kratek povzetek gradiva:

S predlagano spremembo zakona želimo spremeniti varčevalne ukrepe iz leta 2012. Delno sprostitev tega varčevalnega ukrepa predlagamo predvsem zaradi ugotovitev OECD, da se med šolajočo se mladino zaradi dohodkovne neenakosti pojavlja segmentacija, ki preprečuje šolanje mladim iz socialno ogroženih družin. Predlog spremembe zakona delno podaljšuje začasni ukrep omejitve državne štipendije za peti dohodkovni razred.

V predlagani noveli zakona gre za podaljšanje začasnega ukrepa omejitve otroškega dodatka za upravičence iz sedmega in osmega dohodkovnega razreda. Zneski otroškega dodatka v petem in šestem dohodkovnem razredu se povečajo na raven pred uveljavitvijo varčevalnih ukrepov, pri čimer ostanejo zaradi delne sprostite varčevalnih ukrepov na področju državnih štipendij za upravičence od 57 % do 64 % povprečnega mesečnega dohodka na osebo zneski višji.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

V kolikor se trenutno veljavna zakonodaja ne bi spremenila, bi se krog upravičencev do državne štipendije razširil na upravičence iz 5. dohodkovnega razreda (nad 53 % do 64 % povprečne plače).

Prenehanje ukinitve državnih štipendij za upravičence iz 5. dohodkovnega razreda je vezana na drugi odstavek 25. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah ZUPJS (ZUPJS-C) – prehodne in končne določbe (Uradni list RS, št. 99/13). Ne glede na 23. člen zakona so v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto proizvoda, do državne štipendije upravičeni državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja štipendiranje, in pri katerih

povprečni mesečni dohodek na osebo v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 53 % neto povprečne plače na osebo v istem obdobju (ta del zakona ob 2,5% rasti BDP v letu 2014 torej konec leta 2015 preneha veljati). V tem primeru bi bilo potrebno zagotoviti 13,5 mio EUR dodatnih sredstev za okrog 11.800 novih upravičencev do državne štipendije. Za državni proračun bi bila to prevelika obremenitev, zato se predlaga prehodno obdobje do uvedbe predlaganega ukrepa, v katerem bodo do državne štipendije upravičeni tisti, katerih povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 56% neto povprečne plače. Po prehodnem obdobju, ki je vezano na gospodarsko rast in rast stopnje delovne aktivnosti, bodo do državne štipendije upravičeni vsi v 5. dohodkovnem razredu (nad 53% do 64% neto povprečne plače). Zaradi ožjega dohodkovnega razreda v prehodnem obdobju bo dodatno potrebno zagotoviti le 3,68 mio EUR, prihranek za državni proračun pri državni štipendiji bo posledično znašal 9,82 mio EUR.

Sprejem predlaganega zakona v delu, ki se nanaša na državne štipendije, bo tako pomenil 9,82 milijonov evrov prihranka za državni proračun.

Sprejem predlaganega zakona bo pomenil 16,2 milijonov evrov prihranka za državni proračun zaradi podaljšanja začasne zamrznitve 7. in 8. razreda pri pravici do otroškega dodatka. Omeniti je potrebno, da bi bilo v primeru nespremenjene zakonodaje za otroške dodatke potrebno zagotoviti 20,2 mio evrov dodatnih sredstev v letih 2016 in 2017. Za zagotovitev pravice do polnega otroškega dodatka za upravičence iz petega in šestega dohodkovnega razreda je potrebnih 4 milijonov evrov v letih 2016 in 2017.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	0,00	0,00	0,00	0,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov	0,00	0,00	0,00	0,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	0,00	- 26.020.000 EUR	- 26.020.000 EUR	- 26.020.000 EUR
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov	0,00	0,00	0,00	0,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MDDSZ	2611-11-0049 Otroški dodatek	PP 3556 Otroški dodatek	*219.656.005	223.656.005
MDDSZ	2611-11-0006 Štipendije: državne, Zoisove in NTR	7054 Štipendije: državne, Zoisove in nagrade za trajnostni razvoj	**44.150.639	66.854.000
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

*Izkazana je celotna planirana vrednost proračunske postavke. Zaradi uveljavitve sprememb pri otroških dodatkih bo poraba manjša za 16,2 mio EUR, a bo še vedno za 4 mio EUR višja zaradi delne sprostitev varčevalnih ukrepov.

**Izkazana je celotna planirana vrednost proračunske postavke. Zaradi uveljavitve sprememb pri državnih štipendijah bo poraba manjša za 9,82 mio EUR, a bo še vedno za 3,68 mio EUR višja zaradi delne sprostitev varčevalnih ukrepov.

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:**8. Predstavitev sodelovanja javnosti:**

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Gradivo ni bilo predhodno objavljeno na spletni strani MDDSZ, ker gre za ukrepe za konsolidacijo javnih financ.	

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
--	----

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
---	----

Peter POGAČAR
DRŽAVNI SEKRETAR

PRILOGA:

- predlog sklepa
- predlog zakona

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (EVA 2015-2611-0056) in ga posreduje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Mag. DARKO KRAŠOVEC
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

ZAKON
O SPREMEMBI ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO in 57/15), ki ureja uveljavljanje 12 pravic, med drugim določa tudi upravičenost do otroškega dodatka ter do državne štipendije, pri čemer upravičenost do teh dveh pravic tako kot druge pravice iz javnih sredstev, veže na materialni položaj posameznika ali družine. Zakon tako določa, da so do otroškega dodatka upravičeni tisti starši ali druga oseba, pri katerih dohodek na družinskega člana mesečno znaša od 0 do 99% povprečnega mesečnega dohodka oziroma je uvrščen v enega od 8 dohodkovnih razredov. Državna štipendija pa pripada tistemu dijaku ali študentu, pri katerem dohodek na družinskega člana mesečno ne presega 64 % povprečne plače. Z Zakonom o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12-ZPIZ, 104/12-ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14 in 24/15 – odl. US) in kasneje z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 99/13; v nadaljevanju: ZUPJS-C) sta bili zaradi varčevanja ti dve pravici delno omejeni tako, da je otroški dodatek pripadal tistemu od staršev za otroka do 18 leta starosti, kjer dohodek na družinskega člana ni presegel 64 % povprečne plače na družinskega člana, oziroma tistemu dijaku ali študentu, pri katerem dohodek na družinskega člana ni presegel 53 % povprečne plače na družinskega člana. ZUPJS-C je to omejitev vezal na gospodarsko rast, in sicer naj bi bili ti dve pravici omejeni do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka družbenega proizvoda pri državni štipendiji oziroma 2 odstotka bruto domači proizvod pri otroškem dodatku. Ker je gospodarska rast v lanskem letu že presegla 2,5 odstotka družbenega proizvoda, prehodno obdobje za ti dve pravici preneha veljati s 1. januarjem 2016. Ker pa so finančne zmožnosti državnega proračuna še vedno manjše od potrebnih sredstev, se s tem zakonom predvideva delno podaljšanje prehodnega varčevalnega obdobja.

Predlagano spremembo ukrepa podpira tudi ugotovitev OECD, da se med šolajočo mladino zaradi dohodkovne neenakosti pojavlja segmentacija, ki preprečuje šolanje mladim iz socialno ogroženih družin. Ustrezna raven izobrazbe je ključna za vključevanje mladih na trg dela, zagotavljanje ustreznega nivoja njihove socialne varnosti, pa tudi povečevanje konkurenčnosti gospodarstva. Predlog spremembe omogoča delno uveljavitev izplačevanja državne štipendije na podlagi 5. dohodkovnega razreda, na podlagi katerega se kot navedeno državna štipendija v skladu s trenutno veljavno zakonodajo ne izplačuje.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

S predlagano spremembo zasledujemo ukrepe za nadaljnjo javnofinančno konsolidacijo, ki med drugi določajo, da bodo na področju transferov posameznikom in gospodinjstvom sprejeti ukrepi, ki bodo ob upoštevanju cilja doseganja srednjeročnega strukturnega salda (podaljševanje veljavnosti posameznih varčevalnih ukrepov), zagotavljali ustrezni socialno ekonomski položaj posameznikov in spodbudili domačo potrošnjo.

Prenehanje ukinitve državnih štipendij za upravičence iz 5. dohodkovnega razreda je vezano na drugi odstavek 25. člena ZUPJS-C – prehodne in končne določbe, ki določa, da so, ne glede na 23. člen zakona v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto proizvoda, do državne štipendije upravičeni državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja štipendiranje, in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 53 % neto povprečne plače na osebo v istem obdobju. V tem primeru bi bilo potrebno zagotoviti 13,5 mio EUR dodatnih sredstev za okrog 11.800 novih upravičencev do državne štipendije.

Za državni proračun bi bila to prevelika obremenitev, zato se predlaga prehodno obdobje do uvedbe predlaganega ukrepa, v katerem bodo do državne štipendije upravičeni tisti, katerih povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 56 % neto povprečne plače. Po prehodnem obdobju, ki je vezano na gospodarsko rast in rast stopnje delovne aktivnosti, bodo do državne štipendije upravičeni vsi iz 5. dohodkovnega razreda (nad 53% do 64% neto povprečne plače), ob delni omejitvi dohodkovnega razreda v prehodnem obdobju pa bo dodatno potrebno zagotoviti le 3,68 mio EUR.

2.2 Načela

Predlog zakona ne posega v temeljna načela veljavnega zakona.

2.3 Poglavitne rešitve

Zaradi predlaganih sprememb zakona v državnem proračunu RS ne bo potrebno zagotoviti 13,5 mio EUR dodatnih sredstev za okrog 11.800 novih upravičencev do državne štipendije, temveč 3,68 mio EUR za 3218 novih upravičencev do državne štipendije. V tem prehodnem obdobju bodo do državne štipendije upravičeni tisti, katerih povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 56% neto povprečne plače. Ko bo nastopilo leto, ki sledi letu v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in hkrati rast stopnje delovne aktivnosti preseže 1,3 %, pa bodo do državne štipendije lahko upravičeni vsi tisti, ki sodijo v 5. dohodkovni razred (nad 53% do 64% neto povprečne plače).

V predlagani noveli zakona gre za podaljšanje začasnega ukrepa omejitve otroškega dodatka za upravičence iz sedmega in osmega dohodkovnega razreda. Zneski otroškega dodatka v petem in šestem dohodkovnem razredu se povečajo na raven pred uveljavitvijo varčevalnih ukrepov, pri čemer ostanejo zaradi delne sprostitev varčevalnih ukrepov na področju državnih štipendij za upravičence od 56 % do 64 % povprečnega mesečnega dohodka na osebo zneski višji.

Predlog vsebuje tudi spremembo določbe, ki upravičencu do državne štipendije omogoča možnost izbire med različnimi štipendijami, predvsem Zoisovo oziroma državno štipendijo. S to spremembo se želi omogočiti, da bi vlagatelj, ko vlaga vlogo za dodelitev štipendije lahko izbral med navedenima vrstama štipendije. Predlagana sprememba bi omogočila, da se upravičenec do državne štipendije slednji odpove tudi za nazaj vendar najdlje od začetka trenutnega šolskega oziroma študijskega leta.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Sprejem predlaganega zakona v delu, ki se nanaša na državne štipendije bo pomenil 9,82 milijonov evrov prihranka za državni proračun zaradi podaljšanja delne zamrznitve dela petega dohodkovnega razreda (od 56 % do 64 % povprečnega mesečnega dohodka na osebo) pri pravici do državne štipendije.

Omeniti je potrebno, da bi bilo v primeru nespremenjene zakonodaje potrebno zagotoviti 13,5 milijonov evrov dodatnih sredstev za državne štipendije v letih 2016 in 2017. Za zagotovitev pravice do državne štipendije za upravičence iz dela šestega dohodkovnega razreda (od 53 % do 56 % povprečnega mesečnega dohodka na osebo) je potrebnih 3,68 mio evrov v letih 2016 in 2017.

Sprejem predlaganega zakona v delu, ki se nanaša na otroški dodatek bo pomenil 16,2 milijonov evrov prihranka za državni proračun zaradi podaljšanja začasne zamrznitve sedmega in osmega dohodkovnega razreda pri pravici do otroškega dodatka.

Omeniti je potrebno, da bi bilo v primeru nespremenjene zakonodaje za otroške dodatke potrebno zagotoviti 20,2 mio evrov dodatnih sredstev v letih 2016 in 2017. Za zagotovitev pravice do polnega otroškega dodatka za upravičence iz petega in šestega dohodkovnega razreda je potrebnih 4 milijonov evrov v letih 2016 in 2017.

Sprejem predlaganega zakona bo skupno pomenil za 26,02 milijona evrov manj odhodkov za državni proračun na letni ravni.

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Ta zakon ni predmet usklajevanj s pravnim redom EU.

Ker gre za podaljšanje veljavnosti varčevalnih ukrepov, ki so bili vzpostavljeni zaradi gospodarske in finančne krize, ki pa jih ni mogoče v celoti odpraviti zaradi pomanjkanja sredstev v Proračunu RS, primerjalno pravni pregled ni mogoč.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Sprejem zakona bo imel posledice za socialno področje, in sicer na pravice iz starševskega varstva in družinskih prejemkov ter družinska razmerja. Omejitve otroškega dodatka za upravičence iz sedmega in osmega dohodkovnega razreda. Zneski otroškega dodatka v petem in šestem dohodkovnem razredu se povečajo na raven pred uveljavitvijo varčevalnih ukrepov, pri čemer ostanejo zaradi delne sprostitev varčevalnih ukrepov na področju državnih štipendij za upravičence od 56 % do 64 % povprečnega mesečnega dohodka na osebo zneski višji. S sprejemom zakona se bo tako izboljšal materialni položaj družin v petem in šestem dohodkovnem razredu.

Sprejem zakona bo imel posledice še za zaposlenost in trg dela. Delna sprostitev varčevalnega ukrepa, ki gre v smeri izplačila državne štipendije za del petega dohodkovnega razreda bo preprečila nadaljnji pojav segmentacije, ki ga med šolajočo se mladino povzroča dohodkovna neenakost. Namen štipendiranja je spodbujanje izobraževanja in doseganje višje ravni izobrazbe štipendistov, pri čemer bo s predlaganim ukrepom več štipendistov iz socialno ogroženih družin omogočen dostop do državne štipendije.

Sprejem zakona ne bo imel drugih posledic.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Javnost v pripravo zakona ni bila vključena, ker je namen zakona zgolj podaljšanje nekaterih ukrepov za zagotavljanje javnofinančne stabilnosti države.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica
- Martina Vuk, državna sekretarka
- Štefan Lepoša, v.d. generalnega direktorja
- Damjana Košir, generalna direktorica
- mag. Ružica Boškić

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO in 57/15) se v 42.c členu za prvim odstavkom doda novi drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko upravičenec pravici do državne štipendije odpove tudi za nazaj, vendar le od začetka tekočega šolskega ali študijskega leta, pri čemer je dolžan že prejeta javna sredstva iz tega naslova za tekoče šolsko oziroma študijsko leto vrniti.«

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČB

2. člen

(1) Ne glede na drugi odstavek 22. člena zakona v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in hkrati rast stopnje delovne aktivnosti preseže 1,3 %, so do pravice do otroškega dodatka upravičene le tiste osebe iz prvega odstavka 22. člena zakona, ki so uvrščene v prvi do vključno šesti dohodkovni razred.

(2) Ne glede na drugi odstavek 22. člena zakona v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in hkrati rast stopnje delovne aktivnosti preseže 1,3 % znaša otroški dodatek za otroka v srednji šoli, vendar najdlje do 18. leta, v družini, kjer povprečni mesečni dohodek na osebo v odstotku od neto povprečne plače znaša nad 56 % do 64 %:

- za prvega otroka 43,44 eurov;
- za drugega otroka 51,10 eurov;
- za tretjega in naslednjega otroka 71,17 eurov.

3. člen

Ne glede na 23. člen zakona so v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in hkrati rast stopnje delovne aktivnosti preseže 1,3 %, do državne štipendije upravičeni državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo pogoje po zakonu in po zakonu, ki ureja štipendiranje, in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 56 % neto povprečne plače na osebo v istem obdobju.

4. člen

Gospodarsko rast in rast stopnje delovne aktivnosti v skladu z 2. in 3. členom tega zakona ugotovi Statistični urad Republike Slovenije. Sklep o ugotovitvi, da je gospodarska rast preseгла 2,5 % bruto domačega proizvoda in da je rast stopnje delovne aktivnosti preseгла 1,3 %, Vlada Republike Slovenije objavi v Uradnem listu Republike Slovenije do 30. septembra leta, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in rast stopnje delovne aktivnosti preseže 1,3 %.

5. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2016.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Sprememba je potrebna zaradi možnosti izbire med različnimi štipendijami, predvsem Zoisovo oziroma državno štipendijo. Želimo namreč omogočiti, da bi vlagatelj, ki vlaga vlogo za dodelitev štipendije, lahko izbral med navedenima vrstama štipendije. Predlagana sprememba bi omogočila, da se upravičenec do državne štipendije slednji odpove tudi za nazaj vendar najdlje od začetka trenutnega šolskega oziroma študijskega leta. Na podlagi te odločitve lahko upravičenec uveljavi svojo možnost izbire med različnimi štipendijami in se odloči, da bo prejemal Zoisovo štipendijo.

K 2. členu

S predlagano novelo zakona bi podaljšali začasni ukrepa omejitve otroškega dodatka za upravičence iz sedmega in osmega razreda, kar pomeni za družine, kjer povprečni mesečni dohodek na družinskega člana znaša nad 64 % povprečne neto plače. Zneski otroškega dodatka v petem in šestem razredu se povečajo za približno 10 % na raven pred uveljavitvijo varčevalnih ukrepov, pri čemer ostanejo zaradi sprostitev varčevalnih ukrepov na področju državnih štipendij za otroke v srednji šoli v družinah, kjer povprečni mesečni dohodek na družinskega člana znaša od 56 % do 64 %, zneski višji.

K 3. členu

Ne glede na 23. člen zakona so v obdobju do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in hkrati rast stopnje delovne aktivnosti preseže 1,3 %, do državne štipendije upravičeni državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja štipendiranje, in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 56 % neto povprečne plače na osebo v istem obdobju. Po letu, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda in hkrati rast stopnje delovne aktivnosti preseže 1,3 %, so do državne štipendije upravičeni državljani Republike Slovenije, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja štipendiranje, in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 64 % neto povprečne plače na osebo v istem obdobju

K 4. členu

Kdaj bodo izpolnjeni pogoji za prenehanje tega prehodnega ukrepa bo na podlagi podatka o tem, da je gospodarska rast presegla 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda in da je rast stopnje delovne aktivnosti presegla 1,3 odstotka, ugotovil Statistični urad Republike Slovenije, Vlada pa bo to objavila v Uradnem listu RS.

K 5. členu

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2016, saj se do 31. 12. 2015 še naprej uporabljajo določbe Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ZUPJS-C (Uradni list RS, št. 99/13).

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

22. člen

(1) Pravico do otroškega dodatka ima eden izmed staršev oziroma druga oseba za otroka s prijavljenim prebivališčem v Republiki Sloveniji, in sicer do 18. leta starosti otroka, če izpolnjuje tudi druge pogoje po zakonu, ki ureja družinske prejemke.

(2) Otroški dodatek glede na uvrstitev v dohodkovni razred znaša mesečno:

dohodkovni razred	povprečni mesečni dohodek na osebo (v %)	znesek otroškega dodatka za otroka do konca osnovne šole ali do 18. leta (v eurih)			znesek otroškega dodatka za otroka srednji šoli vendar najdlje do 18. (v eurih)		
		1. otrok	2. otrok	3. in naslednji otrok	1. otrok	2. otrok	3. in naslednji otrok
1	do 18%	114,31	125,73	137,18	114,31	125,73	137,18

2	nad 18% do 30%	97,73	108,04	118,28	97,73	108,04	118,28
3	nad 30% do 36%	74,48	83,25	91,98	74,48	83,25	91,98
4	nad 36% do 42%	58,75	67,03	75,47	58,75	67,03	75,47
5	nad 42% do 53%	48,04	56,06	64,03	48,04	56,06	64,03
6	nad 53% do 64%	30,44	38,10	45,71	30,44	38,10	45,71
7	nad 64% do 82%	22,83	30,44	38,10	28,83	36,44	49,65
8	nad 82% do 99%	19,88	27,50	35,11	22,88	30,50	39,89

(3) Za prvega otroka iz prejšnjega odstavka se šteje starejši otrok v družini.

(4) Minister, pristojen za socialno varstvo, vsako leto v mesecu marcu določi nominalne meje dohodkovnih razredov za preteklo koledarsko leto.

42.c člen

(1) Upravičenec se lahko odpove pravici do javnih sredstev tudi po vročitvi odločbe, s katero mu je bila priznana pravica. V tem primeru center za socialno delo izda odločbo, s katero razveljavi odločbo o priznanju pravice, s prvim dnevom naslednjega meseca, v katerem se je upravičenec odpovedal pravici ali s prvim dnevom naslednjega meseca po mesecu zadnjega plačila, če je le to bilo izplačano po mesecu, v katerem se je upravičenec odpovedal pravici.

(2) V primeru odpovedi iz prejšnjega odstavka vlagatelj ne more uveljavljati iste pravice v obdobju, za katerega mu je bila priznana pravica in ki je bila z odločbo iz prejšnjega odstavka razveljavljena.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko vlagatelj vedno uveljavlja pravico do denarne socialne pomoči oziroma otroškega dodatka, če izpolnjuje pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlagamo obravnavo in sprejem zakona po nujnem postopku v skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika Državnega zbora, saj je sprejem zakona nujen, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Sprejem zakona je vezan na izvedbo državnega

proračuna za leti 2016 in 2017. S predlagano spremembo upoštevamo Ukrepe za nadaljnjo javnofinančno konsolidacijo, ki med drugim določajo, da bodo na področju transferov posameznikom in gospodinjstvom sprejeti ukrepi, ki bodo ob upoštevanju cilja doseganja srednjeročnega strukturnega salda (podaljševanje veljavnosti posameznih varčevalnih ukrepov), zagotavljali ustrezni socialno ekonomski položaj posameznikov in spodbudili domačo potrošnjo.

VI. PRILOGE

- jih ni, ker sprejem podzakonski aktov ni potreben.

